

Nr 459

Av herr **Löfgren m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Patent- och registreringsverket: *Avlöningar.*

(Lika lydande med motion nr 368 i Första kammaren)

För bedömning av patent- och registreringsverkets verksamhet och de anslag som föreslås för budgetåret 1968/69 lämnas i statsverkspropositionen, bilaga 12, endast ganska knapphändiga uppgifter. Det är därför nödvändigt att bl. a. ur verkets petitaskrivelse hämta kompletterande upplysningar.

Vi anser det angeläget att ur patentverkets petitaskrivelse återge följande.

Från sid. 2:

Patent- och registreringsverket handlägger ärenden angående patent, varumärken, mönster, namn och aktiebolag. Verkets tjänster är till helt övervägande del inriktade på näringslivet. Handläggningen av patentärenden och den service verket lämnar i patentfrågor är ett väsentligt led i industrins tekniska utvecklingsprocess. Patentverkets insatser får direkt betydelse för industrins möjligheter att satsa på tekniskt nyskapande samt att rationellt och snabbt exploatera gjorda uppfinningar. Fullgöres icke verkets funktioner på patentområdet medför detta därför att en väsentlig faktor för expansionen inom produktionen blir lidande. Även patentverkets befattning med varumärken, mönster och aktiebolag betjänar handel och produktion, och om verket inte motsvarar en rimlig efterfrågan inom dessa områden drabbar detta i första hand den expansiva delen av näringarna.

Patentverket finansieras — om man bortser från namnsektionen — helt genom avgifter från dessa kunder, varför verksamheten inte ställer anspråk på skattemedel. Också namnsektionen är till väsentlig del avgiftsfinansierad.

Av ovan anförda citat framgår även de olika grupper av ärenden, som verket handlägger. Med ledning av uppgifter i petitaskrivelsen, sid. 91, bilaga 10 b, kan man göra en bedömning av de olika gruppernas inbördes omfattning, och även om vissa förskjutningar från år till år kan förekomma, så blir fördelningen i huvudsak följande i fråga om inkomst- och utgiftsandel:

1. Patentärenden	ca 75 %
2. Bolagsregisterärenden	„ 17 %
3. Varumärkesärenden, inkl. mönsterärenden	„ 7 %
4. Namnärenden	„ 1 %
	<hr/>
	100 %

Från verkets petitaskrivelse återges även följande.

Från sid. 2 och 3:

Patentverkets framställningar i det följande präglas av svårigheterna för verket att bemästra den ökade arbetsvolymen, främst inom patentavdelningen och bolagsbyrån. Med hänsyn bl. a. till de allvarliga olägenheter det medför för verkets kundkrets att arbetsuppgifterna inte hinns med inom rimlig tid upptogs i den under fjolåret framlagda genomgripande långsiktplanen ett flertal rationaliseringsprojekt som berör dessa organisationsenheter.

Petita har så nära som möjligt anslutit sig till långsiktplanen. De avvikelser som föreligger beror på att resurser för planerad rationalisering icke kunnat ställas till förfogande. Till en mindre del har avvikelserna sin grund i att vissa delavsnitt till följd av vunna erfarenheter modifierats.

Det är verkets avsikt att hålla långsiktplanen rullande genom att kontinuerligt bygga ut och revidera densamma.

Vid upprättande av årets petita har ämbetsverket utgått från att ny patentlag kommer att träda i kraft den 1 januari 1968 och att i lagförslaget angivet system med nordiska patentansökningar kommer att tillämpas från den 1 januari 1969. Verket räknar också med ikraftträdande av ny mönsterlag vid sistnämnda tidpunkt.

Den inom patentverket igångsatta utredningen om programbudgeteringen har fortsatt under budgetåret 1966/67. I årets anslagsframställning kommer denna utredning till uttryck så till vida att den tidigare tillämpade uppställningen av petita har till vissa delar ändrats för att mera överensstämma med en programbudgetmodell. Detta innebär bl. a. att man redovisat varje verksamhetsområde i ett program där man för den kommande budgetperioden angett ändamålet för verksamheten, de prestationer man avser att uppnå samt de resurser som erfordras för att nå de uppställda målen. Avsikten är att på basis av det ytterligare underlag som växer fram under innevarande budgetår nämligen kostnadsredovisning, prestationsmätning och intern budget kunna framlägga nästa års anslagsframställning i en mera programbudgetutformning.

Som framgår av det här ovan citerade avsnittet ur verkets petitaskrivelse präglas framställningen av svårigheter att bemästra den ökade arbetsvolymen, främst inom patentavdelningen och bolagsbyrån. Man kan också notera att verket räknat med att en ny mönsterlag, som medför ökad arbetsbelastning, skall träda i kraft den 1 januari 1969. Huruvida denna lag kan träda i kraft vid angiven tidpunkt är väl dock ej helt klart.

Vi har full förståelse för att stor återhållsamhet måst iakttagas vid arbetet med årets statsverksproposition och att därför inte alla nya tjänster, som begärts, har kunnat beviljas. Enligt uppgifterna har 59 nya tjänster begärts av patentverket och 11 har beviljats. Av dessa 11 nya tjänster synes i varje fall 4 avse avdelningen för bolagsärendenas behandling. Denna avdelning torde härigenom ha tillgodosetts skäligen.

Med tillfredsställelse konstaterar vi att besvärsavdelningen fått en välbehövlig förstärkning genom inrättandet av en ny tjänst som patenträttsråd, vilket angeläget begärdes i motionerna I: 142 och II: 179 vid förra årets riksdag.

Även om vissa andra förstärkningar medgivits inom patentavdelningen, så är det fortfarande helt otillfredsställande förhållanden som konserveras beträffande den likaledes i ovannämnda motioner starkt påtalade eftersläpningen i fråga om behandlingen av patentansökningar.

Vi ger patentverket och dess personal en eloge för de ansträngningar av olika slag som gjorts för att komma till rätta med eftersläpningen, trots att tillräckliga resurser ej givits. Vid 1966 års slut var 61 800 ansökningar oavgjorda, vilket motsvarar en medelbehandlingstid av 4,75 år. Även om vi ej har tillgång till någon verksamhetsberättelse för år 1967 så har vi inhämtat att antalet oavgjorda ansökningar stigit, trots att ökningen av nya ansökningar stagnerat. Härvid kan den med 100 % höjda ansökningskostnaden ha haft viss betydelse.

Någon egentlig ökning av verkets granskningsresurser skedde ej under 1967, och rationaliseringssträvandena har inte kunnat hindra att antalet ansökningar som är oavgjorda fortfarande har ökat.

Den genom förra årets riksdagsbeslut fördubblade ansökningsavgiften har beräknats ge verket 3,4 miljoner kr. ökade intäkter. Härigenom har enligt uppgifter i propositionen verkets överskott beräknats bli ca 2,2 miljoner kr.

Vad som dock av för oss oförklarlig anledning ej framkommer i propositionen är emellertid, att väsentliga avgiftshöjningar beslutats i samband med den nya patentlagens ikraftträdande den 1 januari 1968. Dessa höjningar beräknas enligt av oss inhämtade uppgifter för helt budgetår ge följande inkomstförstärkningar:

1) Tryckningsavgift enligt nya normer	kr. 500 000
2) Införande av årsavgifter för 1:a—4:e patentåret	„ 2 000 000
eller sammanlagt	<u>kr. 2 500 000</u>

Även andra avgiftshöjningar har beslutats, men de är av mindre betydelse.

Med belopp av här angiven storleksordning bör verkets överskott om kr. 2,2 miljoner under budgetåret 1968/69 kunna uppräknas, vilket innebär att överskottet skulle bli ca 4,7 miljoner kr. Detta förhållande bör ses ur följande aspekter

dels att kr. 2 000 000 uttages för patent under åren 1—4, räknat från ansökningsdagen, under vilken tid genomsnittligt ingen enda patentansökan i avgjort skick har kunnat presteras för den betalande sökanden,

dels mot bakgrunden av patentverkets principuttalande på sid. 36 i petitaskrivelsen, där det heter:

Patentverket är som framhållits i inledningen självfinansierande, d. v. s. utgifterna bör bestridas genom avgifter som erläggs i olika ärenden och av prenumerationsavgifter m. m.

Budgetåren 1958/59—1965/66 har samtliga lämnat ett ekonomiskt över-

skott, tillhoppa ung. 13 milj. kr. Sistförflutna budgetår däremot visar ett underskott av närmare 1,1 milj. kr.

I huvudsak bör gälla att varje gren av verksamheten skall bära sina kostnader, så att icke överskott på ett område subventionerar underskott på ett annat.

Med hänvisning till vad här anförts måste vi anse det anmärkningsvärt att det ej beviljas medel för en i vart fall försiktig ökning av patentverkets resurser för att komma till rätta med den orimliga eftersläpningen i fråga om patentansökningarnas behandling. De avgifter, som numera erlägges av näringslivet för patentverkets tjänster, är ju enligt vad vi påvisat långt högre än vad som rätteligen skulle vara nödvändigt, och då kan man från näringslivets sida begära, att patentverket skall ges möjlighet att prestera nöjaktigt utförda tjänster.

Med hänsyn till det trängda budgetläget i stort inskränker vi oss till att begära en måttlig ökning av patentverkets resurser för behandling av patentärenden och föreslår följande öknings för budgetåret 1968/69:

Tjänster

Patentavdelningen:

Här bör tillkomma fem nya byrådirektörer för inrättande av fem nya tekniska rotlar.

Medelsbehov enligt verkets beräkning kr. 303 780

Dessutom bör tillkomma biträdestjänster i olika lönegrader med ett medelsbehov av sammanlagt „ 150 000

Sammanlagd ökning kr. 453 780

I propositionen har departementschefen föreslagit att till avlöningar skall anvisas ett belopp av kr. 18 474 000, och om den av oss föreslagna höjningen utjämnas till kr. 454 000 skulle medelsbehovet bli sammanlagt kr. 18 928 000. Här bör då även ihåggkommas att utgiftsökningen ej medför någon reell belastning på grund av de av oss redovisade avgiftsökningarna, som ej redovisats i propositionen.

Vi hemställer,

att riksdagen måtte besluta att under tionde huvudtiteln till Patent- och registreringsverket: Avlöningar för budgetåret 1968/69 anvisa ett förslagsanslag av kr. 18 928 000.

Stockholm den 25 januari 1968

Sigfrid Löfgren (fp)

G. From (fp)

Anders Jonsson (fp)

M. Berglund (fp)

Sven G. Andersson (fp)

Gunnar Hyltander (fp)